

Третій етап – закріплення моральних цінностей в університеті. Практика свідчить, що організовуючи в загальноосвітніх навчальних закладах різноманітні заходи з метою морального виховання, педагогічні колективи формують в учня національну спрямованість, любов до рідної мови та свого народу, національну гідність, шанобливе ставлення до культури, духовної спадщини, народних традицій і звичаїв. В університеті викладачі мають лише закріпити результати виховання.

Вони можуть зробити це на своєму прикладі. Наприклад, поважати своїх колег, учнів. З повагою ставившись до їх часу, їх почуттів.

Висновок: Наразі постає нагальне питання щодо виховання освіченої, вдумливої молоді. Те, що зараз відбувається з суспільством – це просто щось сумне. Одиниці можуть відрізнитися адекватним ставленням до інших людей. Усе частіше виникають проблеми булінгу, на які деякі вчителі закривають очі. Ми розібрались, що, по-перше, це виховання в сім'ї, вдома. І це не просто відлупцювати дитину за помилку – це велика і кропітка праця. По-друге – це виховання в школі. І тут на вчителя покладена дуже велика відповідальність, адже від вчителя буде залежати моральний стан дитини. Чи буде вчитель насміхатись з помилок дитини? Чи буде викладач його принижувати при всіх і знищувати в неї впевненість у собі? Отже, від учителя потребується повага, уважність, доброзичливість, дружелюбність.

І по-третє, становлення особистості в університеті. Тут в студентів з'являється більше самостійної роботи, але від викладача теж дещо залежить. Тут він вже може надати людині більш цілісні знання, наприклад, викладаються такі гуманітарні предмети як філософія, політологія та інші, у яких вирішуються питання моральності, обговорюється сучасна ситуація у країні і суспільстві. Можемо зробити висновок, що національно-духовне виховання молоді – це надзвичайно важлива тема у наш час.

Дорофєєв В'ячеслав Романович
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. Варипаєв О.М.

КОНЦЕПЦІЯ НАЦІОНАЛЬНО-ДУХОВНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

Національне виховання — це система поглядів, переконань, ідеалів, традицій, звичаїв, створена протягом віків українським народом і призвана формувати світоглядні позиції та ціннісні орієнтири молоді, що реалізується через комплекс відповідних заходів.

Відповіддю на виклики сучасного світу має стати національне виховання студентської молоді, яка буде формувати ядро української інтелігенції на основі національної ідеї.

Національна ідея об'єднує та консолідує суспільство, сприяє виробленню активної життєвої позиції молодого людини, становленню її як особистості. Національний характер виховання полягає у формуванні людини як громадянина України незалежно від її етнічного та соціального походження, віросповідання та передбачає створення спільноти самодостатніх людей, які об'єднані національною ідеєю та оберігають свої цінності та свободи.

Глобальний простір, у який інтегрується наша студентська молодь, передбачає засвоєння надбань культури різних народів. Тому постає потреба у здатності студентської молоді до входження у світовий соціокультурний простір — за умови збереження української національної ідентичності.

Національне виховання має стати фундаментом становлення світогляду молодого людини, на якому формуються фахові знання та професійна відповідальність.

Принципи національного виховання:

Національне виховання студентської молоді ґрунтується на таких принципах:

Демократичності — визнанні академічною спільнотою права шкільного на свободу виявлення своєї творчої індивідуальності, усунення авторитарних методів виховання;

Гуманізації — створення умов для особистісної самореалізації, формування людяної, щирої, доброзичливої, милосердної особистості;

Єдності навчальної та виховної діяльності — консолідації студентства та науково-педагогічних працівників в єдину академічну спільноту, об'єднану спільною мораллю та ідеями;

Послідовності, системності та наскрізності — привнесенні виховних аспектів у всі форми освітнього процесу, зв'язок виховання з життям, трудовою діяльністю народу та продуктивним трудом;

Диференціації та індивідуалізації виховного процесу — врахування у виховній діяльності рівнів фізичного, духовного, психічного, соціального, інтелектуального розвитку студентів, стимулювання їхньої активності та розкриття творчої індивідуальності;

Єдності теорії та практики — реалізації набутих студентами знань, умінь та навичок на практиці, включаючи самовряду та громадську діяльність;

Природовідповідності — врахуванні багатогранної та цілісної природи людини, вікових та індивідуальних, соціально-психологічних особливостей студентів;

Пріоритету правової свідомості — вихованні поваги до конституційних прав та свобод людини.

Мета і завдання національного виховання

Головною метою національного виховання студентської молоді є формування свідомого громадянина — патріота Української держави, активного провідника національної ідеї, представника української національної еліти через набуття молодим поколінням національної свідомості, активної громадянської позиції, високих моральних якостей та духовних запитів.

Завданнями національного виховання студентської молоді є:

- Формування національної свідомості, гідності громадянина, виховання поваги й любові до рідної землі й українських традицій;
- Підготовка свідомої інтелігенції України, збереження інтелектуального генофонду нації;
- Вироблення чіткої громадянської позиції, прищеплення молодим людям віри у верховенство закону, який є єдиною гарантією свободи;
- Підняття престижу української мови в академічному середовищі, забезпечення і розвиток українськомовного освітнього простору;
- Формування у суспільній свідомості переваг здорового способу життя, культу соціально активної, фізично здорової та духовно багатой особистості;
- Створення необхідних умов для ефективного розвитку студентського самоврядування, виявлення його потенційних лідерів та організаторів;
- Забезпечення високого рівня професійності та вихованості молоді людини, сприяння розвитку індивідуальних здібностей, таланту та самореалізації;
- Плекання поваги до своєї alma mater, дотримання і розвиток демократичних та академічних традицій вищого навчального закладу.

Головним напрямком національно-виховної діяльності є національно-патріотичне виховання:

Формування національної свідомості та відповідальності за долю України;

Виховання любові до рідної землі, її історії, відновлення та збереження історичної пам'яті; виховання бережливого ставлення до національного багатства країни, мови, культури, традицій.

Нині молодь переходить у новий етап розвитку, і їм дедалі менш цікаві теми: навчання, релігія, норми поведінки у суспільстві. Все це починається зі школи, де дитина може зазнати булінгу та ігнорування з боку вчителів. Так само дуже важливий етап – це компанія, в якій знаходиться дитина, під який вплив вона потрапляє, перебуваючи в цій компанії. Вступ до університету – це етап, у якому людина змінює свій світогляд, заводить нове коло спілкування, визначається з подальшим майбутнім. Все це основні етапи формування національно - духовного виховання молоді.